

Källhänvisningar i ELF-texterna

på högskoleprovet 2000–2026

Strukturerad genomgång och analys av källorna i den engelska läsförståelsedelen

Underlag: Input – ELF_.xlsx · 426 unika texter, 85 provtillfällen/delprov, 158 identifierade källhänvisningar · Sammanställt av HP-appen, plugga till högskoleprovet på www.hpappen.se.

Sammanfattning

- Av 426 unika texter har **158 en källhänvisning**. Hänvisningarna sitter praktiskt taget alltid på den **långa texten och meningskompletteringstexten** – de korta lästexterna anges nästan aldrig med källa (1 av 264).
- Totalt förekommer **32 olika publikationer** och 114 olika författare. De fem vanligaste källorna är: *The Economist* (23), *New Scientist* (19), *The New York Times Book Review* (16), *History Today* (13), *Scientific American* (12).
- **The Economist** är den enskilt vanligaste källan (23 texter) och används jämnt över hela perioden. Vetenskapspress (New Scientist, Scientific American m.fl.) är den största kategorin sammantaget.
- **Tydlig förändring över tid:** bokrecensioner (The New York Times Book Review) dominerade tidigt men har nästan försvunnit, medan historietidskrifter (framför allt History Today) ökat kraftigt under 2020-talet.
- **Datum i källhänvisningen:** proven 2000–2010 angav ofta fullständigt publiceringsdatum; från 2011 anges enbart författare och publikation – aldrig datum.

1. Om underlaget och metoden

ELF-delen (engelsk läsförståelse) består av tre texttyper, och källhänvisningen står som en egen sista rad i texten:

- **Meningskomplettering (MEK)** – en sammanhängande text med 5 luckor. Nästan alltid källhänvisad.
- **Lång text** – en längre text med flera frågor. Nästan alltid källhänvisad.
- **Kort text** – korta utdrag med en fråga vardera. Anges i regel utan tryckt källa i detta underlag.

Coverage per texttyp (texter med källa / totalt antal unika texter): **MEK 51/54, Lång text 106/108, Kort text 1/264**.

Där både publikation och författare anges (t.ex. *Rachel Lloyd, The Economist*) har båda tagits med. Namn som stod i VERSALER i originalet har normaliserats till gemener. En handfull texter (2–3 per typ) saknar källrad i underlaget och räknas inte som hänvisade.

2. Alla källor och antal förekomster

32 olika publikationer, sorterade efter antal texter de förekommer i.

#	Publikation	Antal	#	Publikation	Antal
1	The Economist	23	17	New African	2
2	New Scientist	19	18	Psychologies Magazine	2
3	The New York Times Book Review	16	19	The Independent	2
4	History Today	13	20	Far Eastern Economic Review	2
5	Scientific American	12	21	The Guardian	1

#	Publikation	Antal	#	Publikation	Antal
6	The Guardian Weekly	10	22	Archaeology	1
7	Scientific American Mind	8	23	The Times	1
8	Literary Review	7	24	International New York Times	1
9	Psychology Today	6	25	International Herald Tribune	1
10	Time	5	26	Science	1
11	New Statesman	4	27	Focus	1
12	The Sunday Telegraph	4	28	Agricultural History	1
13	American Scientist	3	29	BBC Worldwide	1
14	New Internationalist	3	30	Australian Geographic	1
15	BBC History	3	31	The Sunday Times	1
16	National Geographic History	2	32	New Hopes for a Changing World (Bertrand Russell)	1

3. Källor grupperade efter typ av publikation

Kategori	Antal texter	Andel
Science press	44	28 %
General newspapers & magazines	31	20 %
Financial newspapers	23	15 %
Literary / book reviews	23	15 %
History press	20	13 %
Psychology	8	5 %
Society / world affairs	7	4 %
Academic journals	1	1 %
Book	1	1 %

Vetenskapspress = New Scientist, Scientific American, Scientific American Mind, American Scientist, Science m.fl. Historiepress = History Today, BBC History, National Geographic History, Archaeology. Litteratur/bokrecensioner = The New York Times Book Review och Literary Review.

4. Hur källanvändningen har utvecklats över tid

Antal källhänvisningar per kategori och femårsperiod. Läses kolumnvis: vilken sorts källa dominerade när.

Kategori	2000–2005	2006–2010	2011–2015	2016–2020	2021–2026
Science press	9	4	11	11	9
History press	2	1	4	3	10
The Economist	5	3	4	4	7
Literary / book reviews	7	6	7	2	1
General newspapers & magazines	7	11	4	3	6
Psychology	1	2	·	3	2
Society / world affairs	3	1	·	1	2
Academic journals	1	·	·	·	·
Book	1	·	·	·	·
Summa	36	28	30	27	37

Mest använda källa per period:

Period	Vanligaste källorna (antal texter)
2000–2005	The New York Times Book Review (5), The Economist (5), Scientific American (5), The Sunday Telegraph (2)
2006–2010	The Guardian Weekly (5), The New York Times Book Review (4), New Scientist (3), The Economist (3)
2011–2015	The New York Times Book Review (5), Scientific American (4), New Scientist (4), The Economist (4)
2016–2020	New Scientist (6), The Economist (4), Scientific American Mind (3), History Today (3)
2021–2026	The Economist (7), History Today (7), New Scientist (4), Scientific American Mind (3)

Observationer:

- **The New York Times Book Review** var en av de tyngsta källorna 2000–2015 (bokrecensioner av facklitteratur) men förekommer bara en gång efter 2020.
- **History Today och historiepress** är den tydligaste uppåtgående trenden: från enstaka texter tidigt till den största kategorin 2021–2026.
- **The Economist** är stabilast av alla – återkommer i varje period och är vanligast av alla källor totalt.
- **Vetenskapspress** (New Scientist, Scientific American) är en jämn ryggrad genom hela perioden, med en topp 2011–2020.
- **The Guardian Weekly** hade sin storhetstid 2006–2010 och används sällan idag.
- **Publiceringsdatum** angavs i äldre prov (33 av 64 hänvisningar 2000–2010) men slopades helt från 2011 (0 av 94).

5. Återkommande författare

Av 114 namngivna författare återkommer endast 7 vid mer än ett tillfälle. Källorna sprids alltså brett – det är publikationerna, inte enskilda skribenter, som återanvänds.

Författare	Antal texter	Publikation(er)
Julian Baggini	2	Psychologies Magazine, New Statesman
Alison Gopnik	2	New Scientist, Scientific American
Tristram Hunt	2	History Today, BBC History
Fred Pearce	2	New Scientist
Jeanine Basinger	2	The New York Times Book Review
Brenda Maddox	2	Literary Review, The New York Times Book Review
Christine Gorman	2	Time

6. Fullständig förteckning per prov

Samtliga 158 källhänvisningar i kronologisk ordning. Typ: MEK = meningskomplettering, Lång = lång text, Kort = kort text.

Prov	Typ	Textrubrik	Författare	Publikation	Datum
2000-VT	Lång	The Smell of Your Partner	Steve Mirsky	Scientific American	November 1995
2000-VT	Lång	The Roots of Alienation	Hazhir Teimourian	BBC Worldwide	June 1994
2000-VT	MEK	Alcohol in American History	David F. Musto	Scientific American	April 1996
2000-HT	Lång	World Heritage Listing	Greg Campbell	Australian Geographic	Jan - March 1996
2000-HT	Lång	Gopher Prairie	—	The Sunday Times	April 2, 1995
2000-HT	MEK	The Fear of the Rich	Bertrand Russell	New Hopes for a Changing World (Bertrand Russell)	1951
2001-VT	Lång	Trieste Trio	Godfrey Hodgson	The Independent	October 31, 1992
2001-VT	Lång	Imprisonment	Yale Kamisar	The New York Times Book Review	11 February, 1996
2001-VT	MEK	In Harmony at Last	—	The Economist	September 14th, 1996
2001-HT	Lång	India by Royal Design	Aparisim Ghosh	Far Eastern Economic Review	December 21, 1995
2001-HT	Lång	The Tangled Roots of Violence	Steven Vames and W. Wayt Gibbs	Scientific American	March 1995
2001-HT	MEK	How Plants Beat Drought	Herbert Blanckesteijn	New Scientist	20 July, 1996
2002-VT	Lång	The Off-screen Chaplin	Jeanine Basinger	The New York Times Book Review	July 28, 1996
2002-VT	Lång	To Err is Human	Graham Farmelo	New Scientist	November 1998
2002-VT	MEK	Making Rice Disease-resistant	Pamela C. Ronald	Scientific American	November 1997
2002-HT	Lång	Camp Life in Depression America	Brian Q. Cannon	Agricultural History	Number 1, Winter 1996
2002-HT	Lång	Christmas Carols	Ian Bradley	History Today	December 1998
2002-HT	MEK	Plagued by Cures	—	The Economist	November 22, 1997
2003-VT	Lång	*Prof Milgram's Experiment*	Robert Matthews	The Sunday Telegraph	26 March, 2000
2003-VT	Lång	A Prima Donna's Progress	Patrick O'Connor	Literary Review	October 1997
2003-VT	MEK	Who Gets the Money?	—	The Economist	December 10th, 1994
2003-HT	Lång	Eve's Apple	Michael Upchurch	The New York Times Book Review	April 27, 1997
2003-HT	Lång	The Power of Symbols	—	Focus	August 2000
2003-HT	MEK	Darwinian Medicine	Randolph M. Nesse and George C. Williams	Scientific American	November 1998
2004-VT	Lång	Einstein in Love	Brenda Maddox	Literary Review	April 2001
2004-VT	Lång	Canada's Multicultural Mosaic	—	New Internationalist	September 1998
2004-VT	MEK	Does More Mean Worse?	—	The Economist	October 4th, 1997

Prov	Typ	Textrubrik	Författare	Publikation	Datum
2004-HT	Lång	The Write Stuff	Dini Djalal	Far Eastern Economic Review	November 1, 2001
2004-HT	Lång	William Randolph Hearst	Harold Evans	The New York Times Book Review	July 2, 2000
2004-HT	MEK	Did I or Didn't I?	Camille Chatterjee	Psychology Today	November/December 1998
2005-VT	Lång	Jesse James	—	The New York Times Book Review	October 27, 2002
2005-VT	Lång	It's a Jungle In There	Jeff Chu	Time	December 17, 2001
2005-VT	MEK	Xenotransplantation	Ziauddin Sardar	New Statesman	27 November, 1998
2005-HT	Lång	Lida Baarova (1914-2000)	—	The Economist	—
2005-HT	Lång	The Genome and the Soul	Alex Mauron	Science	—
2005-HT	MEK	Great Bookham	—	The Sunday Telegraph	—
2006-VT	Lång	The Right to Roam	Michael McCarthy	The Independent	—
2006-VT	Lång	Colonial Kidnap	Emily Perkins	The Guardian Weekly	—
2006-VT	MEK	A Celebrity Scientist	Christine Whitehouse	Time	—
2006-HT	Lång	A Nomad's Life	Thomas Hndgkinsnn	Literary Review	—
2006-HT	Lång	E-mail Relations	Marina Krakovsky	Psychology Today	—
2006-HT	MEK	Computers	Auhermn Wough	The Sunday Telegraph	—
2007-VT	Lång	"Hitch Hiker"	Nicholas Wroe	The Guardian Weekly	—
2007-VT	Lång	Style and Appearance	Karen Lehrman	The New York Times Book Review	—
2007-HT	Lång	Victorian Women	Tristram Hunt	History Today	—
2007-HT	Lång	In the Name of Science	Michael Shermer	Scientific American	—
2007-HT	MEK	Roots of Anxiety	Christine Gorman	Time	—
2008-VT	Lång	Aspirin	Luisa Dillner	The Guardian Weekly	—
2008-VT	Lång	Anne Lindbergh	—	The Economist	—
2008-VT	MEK	Norwegian Salmon Crisis	Nancy Bazilchuk	New Scientist	—
2008-HT	Lång	Disability	Karen Whalley Hammell	The Guardian Weekly	—
2008-HT	Lång	The Lives of Marilyn Monroe	A. O. Scott	The New York Times Book Review	—
2009-VT	Lång	Greenland Revisited	Sara Wheeler	Literary Review	—
2009-VT	Lång	Marie Curie	Brenda Maddox	The New York Times Book Review	—
2009-VT	MEK	Vitamin E	Christine Gorman	Time	—
2009-HT	Lång	Cry Woolf	Paul Levy	The Guardian Weekly	—
2009-HT	Lång	Normal or Abnormal?	Annie Murphy Paul	Psychology Today	—
2009-HT	MEK	"Pharm" Crops	Fred Pearce	New Scientist	—
2010-VT	Lång	The Zürau Aphorisms	Duncan Fallowell	The Sunday Telegraph	—
2010-VT	Lång	Africa's Wildlife Parks	Fred Pearce	New Scientist	—
2010-VT	MEK	The Healthier Sex	—	The Economist	—
2010-HT	Lång	Eyak	—	The Economist	—
2010-HT	Lång	Stan Laurel and Oliver Hardy	Jeanine Basinger	The New York Times Book Review	—

Prov	Typ	Textrubrik	Författare	Publikation	Datum
2010-HT	MEK	Elephants on the Pill	—	New Internationalist	—
2011-VT	Lång	Making It	Lewis Hyde	The New York Times Book Review	—
2011-VT	Lång	Thor Heyerdahl	Jo Anne Van Tilburg	The Guardian Weekly	—
2011-VT	MEK	Surveying the Solar System	—	American Scientist	—
2011-HT-VERB3	Lång	Hormones, Genes and the Corner Office	Emily Bazelon	The New York Times Book Review	—
2011-HT-VERB5	MEK	Population Peaks	—	The Guardian Weekly	—
2011-HT-VERB5	Lång	Making History	Tristram Hunt	BBC History	—
2012-VT-VERB2	Lång	A Chinese Billionaire	—	The Economist	—
2012-VT-VERB4	MEK	The London Corresponding Society	Dan Cruickshank	BBC History	—
2012-VT-VERB4	Lång	The Plague of Nations	John Donnelly	The New York Times Book Review	—
2012-HT-VERB2	Lång	Motown: Music and More	Nick Salvatore	The New York Times Book Review	—
2012-HT-VERB5	MEK	Dummy-Drug Doping?	Ingrid Wickelgren	Scientific American Mind	—
2012-HT-VERB5	Lång	Madame and Maid	Maya Jaggi	The Guardian Weekly	—
2013-VT-VERB3	Lång	A Time to Heal	Abbott Combes	The New York Times Book Review	—
2013-VT-VERB5	MEK	More Than a Spider Can Do	—	The Economist	—
2013-VT-VERB5	Lång	Science Education	—	Scientific American	—
2013-HT-VERB1	Lång	The Power of Music	Karen Schrock	Scientific American Mind	—
2013-HT-VERB4	MEK	Parkinson's Disease	Konrad Schmidt & Wolfgang Oertel	Scientific American	—
2013-HT-VERB4	Lång	Intelligences	Alison Gopnik	New Scientist	—
2014-VT-VERB3	Lång	Gripping Yarns	Jessica Marshall	New Scientist	—
2014-VT-VERB5	MEK	Bigfoot Ballyhoo	David R. Begun	Scientific American	—
2014-VT-VERB5	Lång	Otto Katz	Victor Sebestyen	Literary Review	—
2014-HT-VERB1	Lång	Lost Women of Science	Richard Holmes	The Guardian Weekly	—
2014-HT-VERB4	MEK	Warranties	—	The Economist	—
2014-HT-VERB4	Lång	Pacific Islanders	Rod Edmund	BBC History	—
2015-VT-VERB3	Lång	The Literate Ape	Owen Flanagan	New Scientist	—
2015-VT-VERB5	MEK	Happiness or Money?	—	The Economist	—
2015-VT-VERB5	Lång	The Young Ones	Juliet Barker	Literary Review	—
2015-HT-VERB1	Lång	Africans in the Indian Mutiny	Rosie Llewellyn-Jones	History Today	—
2015-HT-VERB4	MEK	Which Pills Work?	—	Scientific American	—
2015-HT-VERB4	Lång	Forensic Evidence	Simon A. Cole	New Scientist	—
2016-VT-VERB2	Lång	New Orleans	Thomas Ruys Smith	History Today	—
2016-VT-VERB4	MEK	How to Get Good Grades	—	The Economist	—
2016-VT-VERB4	Lång	Shona Sculpture	Juliet Highet	New African	—
2016-HT-VERB2	Lång	Changing Moral Climates	Tim Stanley	History Today	—
2016-HT-VERB4	MEK	Taxing Fat	Marion Nestle	New Scientist	—
2016-HT-VERB4	Lång	Preventive Medicine	David Oshinsky	The New York Times Book Review	—
2017-VT-VERB3	Lång	Setting Standards	—	The Economist	—
2017-VT-VERB5	MEK	The Amazon	Simon Romero	International Herald Tribune	—

Prov	Typ	Textrubrik	Författare	Publikation	Datum
2017-VT-VERB5	Lång	Our True Dawn	Catherine Brahic	New Scientist	—
2017-HT-VERB1	Lång	Religion and Well-being	Sandra Upson	Scientific American Mind	—
2017-HT-VERB4	MEK	Is Science Real?	Eric Scerri	New Scientist	—
2017-HT-VERB4	Lång	Opening the Doors of Diplomacy	Helen McCarthy	History Today	—
2018-VT-VERB2	MEK	The Birth Order Effect	Anna Moore	Psychologies Magazine	—
2018-VT-VERB2	Lång	Globalisation	Sandra Knapp	New Scientist	—
2018-VT-VERB5	Lång	Bosses	—	The Economist	—
2018-HT-VERB3	Lång	Clocking Cultures	—	Scientific American	—
2018-HT-VERB5	MEK	Chile's Ancient Hill Art	Emma Young	New Scientist	—
2018-HT-VERB5	Lång	Pheromones	—	American Scientist	—
2019-VT-VERB1	Lång	Doing Good	Julian Baggini	Psychologies Magazine	—
2019-VT-VERB4	MEK	Exercise	—	New Scientist	—
2019-VT-VERB4	Lång	Lady Sings the Blues	Daniel Matlin	Literary Review	—
2019-HT-VERB3	Lång	The Rise of Modern Religions	Bret Stetka	Scientific American Mind	—
2019-HT-VERB5	MEK	Marrying Women	—	The Economist	—
2019-HT-VERB5	Lång	The Marshmallow Test	Kaja Perina	Psychology Today	—
2020-HT-VERB2	Lång	Time	Kensy Cooperride & Rafael Núñez	Scientific American Mind	—
2020-HT-VERB4	MEK	Two Drinks a Day?	Chris Smyth	The Times	—
2020-HT-VERB4	Lång	Schools in Britain	Kenan Malik	International New York Times	—
2021-VT1-VERB4	Lång	Giant Pandas	—	The Economist	—
2021-VT2-VERB1	Lång	Mother and Daughter	Melissa Benn	New Statesman	—
2021-VT2-VERB4	MEK	An American President	Iwan Morgan	History Today	—
2021-VT2-VERB4	Lång	How Babies Think	Alison Gopnik	Scientific American	—
2021-HT-VERB2	Lång	Rising Seas	Penny Sarchet	New Scientist	—
2021-HT-VERB5	MEK	Public Relations	Neil Ford	New African	—
2021-HT-VERB5	Lång	The Pantheon	—	National Geographic History	—
2022-VT1-VERB2	Lång	Bitter Pills	—	The Economist	—
2022-VT1-VERB4	MEK	Decoding the Cat	Julia Calderone	Scientific American Mind	—
2022-VT1-VERB4	Lång	The Cave of Altamira	—	National Geographic History	—
2022-VT2-VERB3	Lång	The Power of Images	—	Archaeology	—
2022-VT2-VERB5	MEK	Smartphone Blues	—	The Economist	—
2022-VT2-VERB5	Lång	Hitler and Hollywood	Taylor Downing	History Today	—
2022-HT-VERB2	Kort	On the Origin of Language	—	The Economist	—
2022-HT-VERB5	MEK	A Cashless Society?	Jem Bendell	New Scientist	—
2022-HT-VERB5	Lång	Why Do We Keep Pets?	Daisy Yuhas	Scientific American Mind	—
2023-VT-VERB3	Lång	Kroomen - Hunting Down Black Slavers	John Broich	History Today	—
2023-VT-VERB5	MEK	Vegetarianism	Julian Baggini	New Statesman	—
2023-VT-VERB5	Lång	No Smiling Matter	—	The Economist	—
2023-HT-VERB3	Lång	No Child Left Undiagnosed	Allen Frances, M.D.	Psychology Today	—
2023-HT-VERB5	MEK	Itch	Stephani Sutherland	New Scientist	—
2023-HT-VERB5	Lång	Lothar and Theutberga	Charles West	History Today	—
2024-VT-VERB1	Lång	Something to Laugh About	Kate Davison	History Today	—

Prov	Typ	Textrubrik	Författare	Publikation	Datum
2024-VT-VERB4	MEK	The Illusion of Control	Jennifer Golbeck	Psychology Today	—
2024-VT-VERB4	Lång	The Two Cultures	Peter Dizikes	The New York Times Book Review	—
2024-HT-VERB3	Lång	Moominland and Beyond	Lizzie Palmer	New Statesman	—
2024-HT-VERB5	MEK	Comic Books	Ian Gordon	New Internationalist	—
2024-HT-VERB5	Lång	Mystery Script	Lisa Grossman	New Scientist	—
2025-VT-VERB2	Lång	In the Footsteps of Florence Nightingale	Slavea Chankova	The Economist	—
2025-VT-VERB4	MEK	Moral Rules	Matthew Hutson	Scientific American Mind	—
2025-VT-VERB4	Lång	A General State of Mourning	Rachel Wilson	History Today	—
2025-HT-VERB3	Lång	Reading Abbey	Eleanor Parker	History Today	—
2025-HT-VERB5	MEK	Student Earnings	Richard Adams	The Guardian	—
2025-HT-VERB5	Lång	Cross-Cultural Psychology	Nicolas Geeraert	American Scientist	—
2026-VT-VERB2	Lång	Indie Bookstores	Lev Grossman	Time	—
2026-VT-VERB4	MEK	James Bond Forever?	Rachel Lloyd	The Economist	—
2026-VT-VERB4	Lång	Killer Cats	Ida Emilie Steinmark	The Guardian Weekly	—

Framtaget ur underlaget Input – ELF_.xlsx. Källhänvisningarna är återgivna som de stod i texterna; publikationsnamn har normaliserats till enhetlig stavning och versalisering.